

Turvalise töökeskkonna loomiseks on oluline kaasata töötajaid

*Erich Uusallik
tööinspektor*

Firmades tööohutust reguleerivate õigusaktide täitmise üle järelevalvet teostades kohtame ikka ja jälle olukordi, kus ettevõtte ei ole töökeskkonna ohutumaks muutmise protsessi kaasanud töötajaid. Esineb juhtumeid, kus töökeskkonnaspetsialist on määrata, töökeskkonnavolinik valimata või üle 50 töötajaga firmas töökeskkonnanõukogu moodustamata.

Töökeskkonna ohutumaks muutmisel osalevad töötajad endi hulgast valitud töökeskkonnavoliniku kaudu, kes on töötajate esindaja töötervishoiu ja tööohutuse küsimustes. Töökeskkonnavolinik valitakse neljaks aastaks ettevõttes, selle allüksuses või vahetuses, kus töötab vähemalt kümme töötajat. Tema kohustus on jälgida, et töökeskkonnas oleksid rakendatud töötervishoiu ja tööohutuse abinõud ning teha ettepanekuid ohuallika kõrvaldamiseks ja töökeskkonna parandamiseks.

Tööandja esindajana tegeleb töökeskkonna küsimustega töökeskkonnaspetsialist, kes määratakse töötajate hulgast või võetakse tööle väljastpoolt ettevõtet. Töökeskkonnaspetsialist peab tundma töötervishoidu ja tööohutust reguleerivaid õigusakte ja ettevõtte töökeskkonda – seega olema saanud töökeskkonnaalast koolitust. Tema põhikohustus on ohutu töökeskkonna loomine ja töötajate töövõime säilitamine. Väikefirmades, kus tööandja ei pea vajalikuks

võtta tööle töökeskkonnaspetsialisti, täidab ta töökeskkonnaspetsialisti ülesandeid ise.

Seadus nõuab töökeskkonnanõukogu moodustamist neis ettevõtetes, kus töötab vähemalt 50 töötajat. Töökeskkonnanõukogu on tööandja ja töötajate esindajate koostöökogu, kus lahendatakse ettevõtte töötervishoiu ja tööohutusega seotud küsimusi. Nõukogus on võrdsel arvul tööandja määratud esindajaid ja töötajate valitud esindajaid, kusjuures liikmeid on vähemalt neli ja alati paarisarv.

Oluline on tööandja ja töötajate koostöö ohutute ning tervislike töötingimuste loomisel ja säilitamisel. Töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnaspetsialisti ja töökeskkonnanõukogu tegevus teenibki just seda eesmärki.

Firmad, kus on töökeskkonnanõukogu, peavad tulenevalt töötervishoiu ja tööohutuse seadusest teavitama hiljemalt iga aasta 1. detsembriks kirjalikult kohalikku tööinspektorit töökeskkonnanõukogu viimase 12 kuu tegevusest.

Paljud nõukogu aruanded on väga pealiskaudsed ja üldsõnalised. Nende lugemisel jääb mulje, et selles firmas ei ole nõukogu realselt tööd teinudki ega töökeskkonna parendamises osalenud. Kuigi aruande esitamine on kohustuslik, on see samas ka ettevõttele hea võimalus vaadata tagasi möödunud tegevusaastale, meenutada esilekerkinud probleeme, analüüsida tööplaane ning seada sihte uueks tööaastaks, muutmaks firma töömaastikku inimsõbralikumaks.

Oluline on tööandja ja töötajate koostöö ohutute ning tervislike töötingimuste loomisel ja säilitamisel.